

Kaban Philippian-warranda

¹ Yanyu kaban ngalinyandamun, Paulundumun and Timothyndamun. Ngalin Christ Jesusamu workingman. Ngalin yanyu kabanba balkal, yurranda yungal townbu Philippiyanda, Godundumunbu jawun-karranda wubulbuku kunamanyamunbu Jesus Christanji. Yanyu kaban yalarrku jananda elder-elderanda, jananda pastor-pastoranda.

² Ngayu wawu Nganjanangka Godungku and Majangka Jesus Christangka yurrangan ngulkur-rduku kujinka. Yinyaynka yurra jankaku bundari, kari kuli-kuliku bundarinka.

Ngayu Godunji balkawan jananka.

³ Yurra ngaykuwunbu milkanga kaday, ngayu God thankim-bungal yurranka. ⁴ Ngayu yarbar-rka Godunji yurranka balkaway. Ngayu nyungunji yurranka balkal-balkaway, ngayu wawurr-wawurrmaniji. ⁵ Ngayu wawurr-wawurrmal yurranka, yurra jakalbaku ngaykundu help dajinya Godumu work balkanka, nyunguwunku kukuku binal-bunganka. Yurra ngadiku Jesusanda dajijin, yurra ngaykundu help dajin. Yurra yinyamun nyikumankarrku nganya helpim-bungan-bungal. ⁶ Godungkuku yurrangan kunjan buyun-buyunmun jurrkijinka, nyungu way wukurrinka. Yinyaynka ngayu binal nyulu work ngulkurr balkal, yurranga junkurr dajinka, Jesus wukurrinka, until nyulu

kadanyamunku baja. Yala-yala nyulu yinya work yurranka kunbay-manilkuda, yurranin ngulkurr-bungalkuda. Yinyamun buyun yambakarikuda yurrawunbu wawungu. ⁷ Ngayu yurranka wawu jirray. Yinyaynka ngayu kaja-ka milkabu wukurriil yurrangan. Godungku ngananga junkurr dajin, ngana wubulduku nyungu work balkanka. Yurra nganya helpimbungan nyungu work balkanka, nyungu kuku balkanka, bama nyunguwunbu kukungu milkanjanka. Yurra nganya helpim-bungan, bama-manda milbinka Godumu kuku manubajakuda. Jana juma nganya jailba mumban yaluy, yamba yurra nganya wawu-ngulkurr-bungal, yurra Jesus wukurriil-wukurrinya. Yinyaynka ngayu yurranka wawu jirray. ⁸ Nyulu God binal ngayu yurranka wawu jirray. Jesus Christ ngaykuwunbu dukurrbu bundanday. Nyulu nganya helpimbungal yurranka wawu jirraymanka.

⁹ Ngayu Godundu babaji yurranka. Ngayu wawu nyulu yurranda junkurr dajinka, bama-manka wawu jirraymankarrku. Yinyamundu yurra Godunku binalmalda, nyungun junkaynjaku wukurrinka. ¹⁰ Yinyamun yurra Godumu way wangkanil, junkayku bundarinka. Yurra Godumu baral wukurriil, Jesus Christ kadanyamunku. Yinyamun Godungku yurranin kari nyuyal buyun-buyunku, yurra junkayku bundarinya. ¹¹ Ngayu wawu yurra Jesus Christandamundu junkurrdu junkayku bundarinka, wuljaljiku ngulkurr balkanka, nyungu work ngulkurrduku balkanka. Bamangka yinya nyajil, jana God buyay-manilda. Jana nyungun

bambalda, nyulu ngulkurr, nyulu junkurr nyunguwunbu bamanda dajinya, jana junkayku bundanka.

Ngana juranku bundanday, ngana Christ wukurrika.

¹² Ngayku jawun-karra, ngayu wawu yurra binalmanka ngaykunku. Bamangka wubulduku kuku nyajin ngayu jailba bundandanya, kuku Jesusanka balkanya. Yinyamun jana binalmankada kukuku Jesusankakuda. ¹³ Yinyaynka jana buliman yaluy jailba binal, ngayu yaluy jailba bundanday, ngayu Jesusamu work balkanya. Jana bama wubulku yaluy yinyaynka binalmanda. ¹⁴ Ngayu jailba bundandanya, jana Christian-Christian yalaymba burrkul-dandiman Jesus wukurrika. Jana kari yinyilman baja Godumu kuku balkanka yindu-yinduymbu bamanda. Jana munabuku balkal.

¹⁵⁻¹⁷ Kanbalda bamangka Jesusamu kuku balkal, jana nganya ngura-nyajinya, jana kuli-bakamanya. Jana Jesusamu kuku yirrkay, yamba jana janaku nyajjikuda. Jana janaku jirraymanka. Jana balu nyajil jana ngayku trouble dajinya, ngayu jailba bundanday. Yamba kanbalda Jesusamu kuku balkal, jana Jesusanka manubajaku wawu jirraymanya. Jana yalar-ru ngaykunku wawu jirray, jana binalmanya Godungku nyungu kuku ngaykundu dajin, bamanda milkanga-bunganka nyungu kuku.

¹⁸⁻¹⁹ Yamba yinya yalada. Ngayu wawurr-wawurrmal, bamangka Christamu kuku

nyajinya. Kanbalda Christamu kuku nganjar-
nganjardaku yirrkay; kanbalda manubajabuku
yirrkay. Yalada, ngayu wawurr-wawurrku
bunday, ngayu binalmanya yurra Godunji
balkawanya ngaykunku. Ngayu binal
Jesusandamundu Wawubu nganya helpim-
bungal, ngayu juma jailmun wandilkuda.
²⁰ Ngayu wawubu Godumu work wuljaljiku
mumbarabuku balkanka. Ngayu wawu kari
nyungu work wadu-wadubuku balkanka.
Ngayu jailba bundanday, ngayu wawu-dandiku
bundanka yala ngayu jakalbaku wawu-dandiku
bundan. Bamangka nganya nyajil wawu-
dandiku bundandanya, jana Jesus Christ buyay-
manilkuda. Ngayu nguba wulay, nguba kari,
yalada. Ngayu wawu jirray bamangka Jesus
buyay-maninka ngaykunku. ²¹ Kaki ngayu
juranku bunday, ngayu Jesusku wukurrinka.
Kaki ngayu wulay, yinya yalada. Ngayu
Jesusanjiku bundayda. ²² Kaki ngayu juranku
bunday, ngayu nyungu work balkanka baja.
Ngayu binal kari ngayu wanjarrmanka. ²³ Ngayu
baraldarr jambuliyinjarrku dunganka. Ngayu
wulanka, Jesusanji bundanka. Yinya ngulkurr
bajaku. ²⁴ Yamba jarra ngulkurr yurranka,
ngayu bubungu juranku bundanka, yurrangan
kukuku binal-bunganka baja. ²⁵ Yinyaynka
ngayu binal ngayu kariku wulay. Ngayu juranku
bunday, yurrangan helpim-bunganka baja,
yurrangan binal-bunganka baja Jesusanka.
Yinyamundu yurra junkurrjimal Godundu
milka-jananka, wawurr-wawurrku bundanka.
²⁶ Jana nganya walngal jailmun, ngayu yurranda

kaday. Yinyaynka yurra wawurr-wawurrmal ngaykunku, and yurra Jesus Christ buyay-manil.

²⁷ Yalada. Kuku jirray yanyu: yurra junkayku bunday. Yurra junkayku bunday yala Jesu-sandamundu kukubu balkal. Ngayu nguba yurrangan nyajil baja, nguba kari. Yalada. Ngayu kuku nyajinka yurra junkayku bundandanya. Ngayu nyajinka yurra muruku junkurr-jananya Dubunku, Jesusamu kuku wukurrinya.

²⁸ Kari yinyilmaka jananka yurranka wawu kari. Burrkul-dandimaka. Kaki yurra burrkul-dandiku bunday, jana binalmalda Godungku janandin buyun-damalkuda. Jana binalmalda Godungku yurranga wawu juran-bungan, yurrandin nyungundu heavenba wundil, wuljaljiku bundanka.

²⁹ Kari yinyilmaka jananka, God yurranka ngulkurrmanya. Nyulu yurrangan kunjan Jesus Christanji workmanijinka, nyungun believeim-bunganka. Kanbalda yurrandin nguba buyun-damal, jana Jesusanka wawu kari. Yalada. God yurranka ngulkurrmanya, nyulu ngananin kunjan warrngkanka nyungunku.

³⁰ Jakalbaku yurra nganya nyajin warrngkanya. Jana ngananin wubulku warrngkaymanilda. Yinya yala ngana muruku dubu-dubunji kunin-kuniwan, bamangka Godumu kuku nyajinka. Yurra yanyu kaban nyajil, yurra binalmalda, ngayu still dubu-dubunji kunin-kuniwayku.

Christ bamaman, yinyamun Godungku nyungun wangkar-wangkar jiringa dakay-manin.

¹ Kaki yurra Jesus Christ maja-bungal, and nyungun wukurrilarrkukuda, yurra junkurrjimalkuda. Nyulu yurranin wawungulkurr-bungal, nyulu yurranka wawu jirray. Yinyaynka Christamu Wawu yurranji balkaway. Yinyamun yurra bamanka yindu-yinduynku wawu jirraymal, jananka manun-manunmal.

² Ngayu yanyu kuku manubajabuku balkal yurranda. Kaki yurra nganya wawurr-wawurr-bunganka, yurra yala-karrajiku milkabu wukurrika, wawumaka. Yurra Jesus murubuku wukurrika, yala-karrajiku wawumaka yindu-yinduynku. Yurra yalaku bundari, ngayu wawurr-wawurrmalkuda.

³ Kari yurra-karrajiku nyajijika. Yurraku kari jirraymaka. Bubanmaka. Bama kanbal-kanbal nyaka. Kari bulmbuynjuku yalamaka, "Ngayu ngulkurr, nyulu buyun." Kari. Yindu-yindu jirray-bunga, yurraku bubanmaka. ⁴ Yurra yindu-yinduynku wawumaka, jananin helpim-bunga. Kari yurraku nyajijika.

⁵ Yurra milkabu wukurrika yala Jesus Christangka milkabu wukurrin.

⁶ Jakalbaku Jesus Godunjiku bundan. Nyulu yala God, yamba nyulu nyuluku kari jirrayman, majamanka. ⁷ Kari. Nyulu nyuluku bubanman, kari majamanka yindu-yinduynku. Yinyamun nyulu bada bubungu kadan, bubanman, bamaman.

⁸ Yaluy bubungu nyulu nyuluku kari majaman. Kari. Nyulu Nganjananda milka-janan. Nyulu nyungu nganjanamu kuku wawurr-wawurrduku wukurrin, until nyulu

wulanyamunku. Jana nyungun walngkan-daman jukungu. ⁹ Yinyaynka Godungku nyungun juran-bungan baja, nyungun wangkar-wangkar dakay-manin. Yinyaymba Godungku nyungun maja jirray-bungan. Nyulu maja jirray bajaku kanbalanka maja-majanka. ¹⁰ Bama wubulku bungkubu janay jakalba Jesusanda, nyungun buyay-maninka. Yinyarrin heavenba, yinyarrin bubungu, yinyarrin bada-bada bubungu, wubulku bungkubu janaykuda Jesusanda, nyungun maja bambalkuda. ¹¹ Jana wubulku bungkubu janay, Jesus Christanda balkal, “Yundu nganjinanga maja jirraykuda.” Jana yalaku nyungun buyay-manil, jana yalarrku Nganjan God buyay-manil.

Ngana balbal-balbal yala lightmundu, ba-manka Christian-karinka.

¹² Ngayku jawun-karra, ngadiku ngayu yur-ranji bundandan, yurra ngayku kuku wukurrin. Ngayu kala-kalbayda, yamba yurra still ngayku kuku wukurrikaku. Kari bulmbuymaka yurra junkayku bundan-bundayda. Kari. Godungku yurranga nyungu junkurr dajil. Yinyamundu junkurrdu yurra nyungun wukurrika. Yaluy bubungu yurra junkayku bunday, bamalu yindu-yindulu ngulkurrduku kuji. Yalaku bunday Jesus kadanyamunku. Yinyamun yurra wul-jaljiku nyungunjiku bunday. ¹³ God yurrawunbu dukurrbu walan. Nyulu yurranga junkurr dajil, nyungun kuku nyajinka, wuljaljiku wukurrinka.

¹⁴ Junkayku bunday. Kari kurru-jindawaka. Kari murru-kangawaka. ¹⁵ Yinyamundu yurra

junkayku bunday, ngulkurrku, yala Godumu kangkal-kangkal ngulkurr. Kanbal Godumu kangkal-kangkal kari. Yinyarrin buyunkuda, kurru-kurrukuda. Yurra junkayku bundanya, yurra balbal yala dawarabu balbal jiringa. ¹⁶ Yurra jananda Christian-karinda Godumu kuku ngulkurr yarbarrka balka. Kaki yurra yalaku bunday, ngayu wawurr-wawurrmal yur-ranka yala-yala Jesus kaday baja. Yinyamundu yurra milbil ngayu hard work wumbabuku kari balkan, yurranin binal-bunganka.

¹⁷ Jana nguba nganya yarkinkaku kunil. Yalada, ngayu Godundu dajjinkuda. Ngayu readyda, wulanka. Yurra yurraku yalarrku dajjinkuda Godundu. Yurra yurraku kari kirijin nyungundumun. Yinya yala jana ngujakura-warrangka minya wayjun, Godundu dajinka. Jana minya dajinkuda Godundu. Ngayu yurranin binal-bungan Godundu dajjinka. Ngayu nguba wulayda, yamba ngayu wawurr-wawurrmal, yurra yurraku Godundu dajjinya. ¹⁸ Yurra yalarrku wawurr-wawurrmaka. Ngana muruku wawurr-wawurrmal yinyaynka.

Timothy bula Epaphroditus townbu Philippi kadanka.

¹⁹ Kaki God wawu, ngayu juma Timothy yurrandu yunganka. Yinyamun nyulu kuku ngaykundu yungal yurranka, ngayu wawu-ngulkurrku bundanka yurranka. ²⁰ Nyuluku yurranka wawu jirray yala ngayu. Ngalin yala-karrajiku milkabu wukurril. ²¹ Jana yindu-yindu janaku nyajiji, kari Jesus Christanka.

²² Yurra binal nyulu Timothyangka work ngulkurr balkan Godunku. Ngalin muruku workmanijin yala bula nganjan-manda muruku workmal. Ngalin Godumu kuku ngulkurr balkan bamanda.

²³ Jana nganya nguba jailmun yungal, nguba kari. Ngayu binalmal, ngayu Timothy yurrandada yungal. ²⁴ Kaki God wawu, ngayu yalarrku juma yurranda kaday.

²⁵ Ngayu milkabu wukurrin ngayu nyungun Epaphroditus yurranda yungal baja. Ngalin yala yaba-yabaju, muruku Godunku workmanmal, muruku Dubunji kunin-kuniway. Ngadiku yurra Epaphroditus ngaykundu yungan, nganya ngulkurrduku kujinka. ²⁶ Yamba nyulu milka-bujarman yurranka, nyulu binal yurra nyungunku milka-bujarman, yurra kuku nyajinya nyulu bambaymana. Yinyaynka nyulu yurranda kadanka.

²⁷ Yinya kuku manubajaku. Nyulu bambayman, balu wulan. Yamba God manun-manunman nyungunku, nyungunin ngulkurr-bungan baja bambaymun. God yalarrku manun-manunman ngaykunku, nyulu Epaphroditus ngulkurr-bunganya. Kaki nyulu wulanyaku, ngayu wuljaljiku milka-bujarmanyaku.

²⁸ Yinyaynka ngayu wawu jirray nyungun yurranda yunganka. Yinyamun yurra wawurrwawurmal nyungun nyajinka, and ngayu kari milka-bujarmal baja. ²⁹ Nyulu Epaphroditus yurranda kaday, yurra nyungun wawurrwawurrduku yulmbarrika, nyulu Godumu bamakuda. Nyungundu ngulkurrku milka-janay, yalarrku Godundumunbu bamanda kanbalba yala nyulu.

³⁰ Nyungundu milka-janay, nyulu

balu wulan, Jesus Christamu work balkanya, nganya helpim-bunganya. Ngadiku yurra nganya helpim-bunganka, yamba ngayu kala-kalbaykuda. Yinyaynka yurra nyungun yungan, nganya helpim-bunganka.

3

Godungku ngananga wawu ngulkurr-bungal, ngana nyungundu milka-jananya.

¹ Ngayku jawun-karra, yurra wawurr-wawurrmaka, yurra kunamanya Majanji Godunji. Ngayu yinya kuku yurranda yungan ngadiku, yamba ngayu balkal baja. Kaki ngayu balkal baja, yurra jarra junkayku bunday, God ngulkurrduku wukurrinka. ² Mumbarmaka kanbalanka bamanka buyunyunku. Jana yala kaya-kaya wild-bala, Godumu kuku buyundamal-damal. Jana bama wadu-waduku binalbungal. Jana balkal bama yakajinyaku yala Jew-warra. Yinya kuku kari nyaka. ³ Ngana manubajaku Christian, jana kari. Ngana God buyay-maninya nyunguwundu Wawubu, ngana kunamanya Jesus Christanji. Yinyaynka ngana wawurr-wawurrmaniji. Kanbalda yalamal, "Ngayku yulban yakajinya, ngayu Christiankuda." Yamba jana wadu-wadu. Bama yala kari Christianmal. Ngana yulban kari yakajin, kunamanka Godunji. Kari. Nganga Jesusangkaku nganangan kuna-bungal Godunji. ⁴ Kanbalda bamangka balu nyajil jana kunamanya Godunji, jana yulban yakajinya

Jew-warrandamunbu meetingmunbu and Jew-warramu law wukurrinya. Ngayu ngadiku yinya wadu-wadu kujin milkanga. Ngayu Jew bajaku, Jew-warramu law ngulkurrdu bajaku wukurrin, yamba yinyamundu nganya kari kuna-bungan Godunji. ⁵ Ngayu Jew bajaku. Ngayu 8-days old, jana nganya yulban yakan yala lawbu balkal. Ngayu bama Jew, Godungku nganangan Jew-warra ngadiku wangkanin. Ngayku jawun-karra Benjaminandamun. Ngayku kuku Jew-warramu kuku, Hebrew. Ngayu Pharisee, ngayu Jew-warrandamunku lawmunku mumbarku binalman. ⁶ Ngayu law mumbarabuku wukurrinya, ngayu Jesusamu bama warrngkay-manin, balu ngayu God wawurr-wawurr-bungan. Ngayu Jew-warramu law junkaynjaku wukurrin, bamangka nganya kari buyun-buyunku nyuyanka. ⁷⁻⁸ Yamba Jew-warrandamundu lawbu bama kari ngulkurr-bungal, kari kuna-bungal Godunji. Ngadiku ngayu balu Godumu bama, balu ngayu workmalman Godunku. Yamba ngayu binalda ngayu wadu-waduku milkabu wukurrinkuda. Yinyaynka ngayu binalda yinya work buyun, yala nyamun. Ngayu wubulku yilbal, Majanji Jesus Christanji kunamanka, nyungunku binalmanka. Nyuluku ngayku wawu juran-bungal, nyuluku nganya wawurr-wawurr-bungal, ngaykuwundu workmundu kari. ⁹ Ngayu binalda ngayu Godumu kari kangkalman, ngayu Jew-warramu law wukurrinya. Lawmundu bama kari ngulkurr-bungal. Ngayu nyungu kangkalman,

ngayu ngayuku dajijinya Jesusanda, nyungun believeim-bunganya. Yinyaynka Godungku nganya ngulkurr-bungan buyun-buyunmun.
¹⁰ Ngayu Jesus Christanka mumbarku binalmankada. Godungku nyungundu junkurr jirray dajin, nyulu yarkinmun juranmanka baja. Ngayu yinya junkurr maninka nyungundumun. Nyulu warrngkan jukungu, yinyaymba wulan. Ngayu wawubu nyungun mumberabuku wukurrinka, nyungundu ngayku wawu dajinka. Yinyamundu ngayu yala nyungunji warrngkay, yala nyungunji wulay, ngaykuku way kari wukurrinka baja. Yinyamundu ngayu yala nyulumanka. Yinyamundu ngayu nyungunkuku binalmal. ¹¹ Kaki ngayu nyungunku wulay, ngayu binal Godungku nganya juran-bungal baja.

Yala racemunbu wanarri.

¹² Ngayu kari bulmbuymal bamanda miyilba. Ngayu kari mumbarku ngulkurrman yala Jesus. Kari. Ngayu wukurril-wukurrilku. Yinya yala ngayu racemunbu wanarri, yamba kariku kunban, kariku winim-bungan. Ngayu ngulkurrmanka yala Jesus, nyulu nganya jurrki-maninya buyun-buyunmun. Yinyaynka ngayu nyungun wukurril-wukurril.
¹³ Ngayku jawun-karra, ngayu binalda ngayu yinya race kariku winim-bungan, ngayu kari mumbarku ngulkurrman yala God. Yamba ngayu ngaykuwunku buyun-buyunku milka-wulanka. Ngayu yinya buyun-buyun kudamundu bawalkuda. Ngayu jakalba nyajilda,

junkayku dunganka. ¹⁴ Yinyaynka ngayu yala racemunbu wanarri, winim-bunganka, Godungku ngayku prize dajinka. Yinya prize wanyu? Godungku ngananin heavenba wundil, ngana Jesus Christanda milka-jananya. Yinya prize Godungku dajilkuda.

¹⁵ Kaki ngana Jesus mumbarabuku wukurri, ngana kari milkabu wundi ngana ngulkurr yala God. Kaki bamangka yalaku milkabu wukurri, Godungku jananda milbil, mumbarabuku wukurrinka. ¹⁶ Yamba ngana must junkayku warri, Jesus wukurrinka, yala ngana ngadiku wukurri.

¹⁷ Ngayku jawun-karra, nganya wukurrika. Junkayku bunday yala ngayu. Bama nyaka Godundumundurr baraldarr junkaynjarr dungan-dunganya. Jananin yalarrku wukurrika.

¹⁸ Ngayu yanyu kuku yarbarrkaku balkan yurranda, yamba ngayu milbaljidaku balkal baja. Bamangka wubuldu Jesusamu baral kari wukurri baja. Jana yalaku dungan-dungay, jana Jesus Christ bayjal. Jana kari milkabu wundil nyulu jukungu wulan jananka. ¹⁹ Godungku jananin buyun-damal, bayanga yungal, jana jumbunmanya, kalngarbakamanya. Yalanguy junjuy-junjuy jananga way, jananga god. Jana bulmbuy, kari murrukaday, jana buyun-buyun wukurrinya. Jana junjuy-junjuy bubunguku milkabu wukurri.

²⁰ Yamba ngananga bubu nyiku wangkar-wangkar heavenkuda, ngana wangkar-wangkarinka. Yinyaynka ngana waitmalmal nganawunku Majanka Jesus Christanka,

nyulu wangkar-wangkarmun heavenmun kadanyamunku baja. Nyulu ngananga wawu ngulkurr-bungan buyun-buyunmun. ²¹ Nyulu heavenmun kaday baja, nyulu ngananga bangkarr walu-yindu-bungalkuda. Ngananga bangkarr burdalda, yamba nyulu junkurrji-bungalkuda nyunguwundu junkurrdu. Ngana kari bambaymal baja. Ngananga bangkarr walu-yindumal yala Jesus Christamu. Nyulu junkurrji bajaku. Nyulu junkurr-muruku majamal yiringkurrku, jiringa, bubungu, bada-bada bayanga.

4

Junkurrjiku janay Godunku.

¹ Ngayku jawun-karra, ngayu milka-bujarman yurranka, yurranin nyajinka baja. Ngayu yurranka wawu jirray. Yurra Jesus junkaynjaku wukurrinya, ngayu wawurr-wawurrku bundanday. Ngayu yurranin buyay-manil bamanda kanbalba, yurra junkurrjiku janay Godunku.

² Ngayu manun-manunku kunjaji bulanda jalbundu Euodianda and Syntychenda, "Yubal kari murru-kangawaka baja. Yubal murumaka, jawun-jawunmaka baja. Yubal yala babarr-jinkurr, Majamu Jesusamu bamamanya."

³ Ngayku jawun, ngayu yalarrku yunundu balkanka bulanka jalbu-bulalanka. Yundu ngadiku nganya ngulkurrduku helpim-bungan. Yundu bulanin jalbu-bulal helpim-bungada, bula jawunmanka baja. Bula hard work balkan, nganya helpim-bunganka, Godumu

kuku balkanka. Bula, nyulu Clementangka, Godundumundu bamangka wubulduku nganya helpim-bungan. Godungku jananga burri wubulku nyunguwunbu kabanba balkan. Yinyaynka jana wuljaljiku juranku bunday nyungunji.

⁴ Ngayu wawu yurra wuljaljiku wawurr-wawurrku bundari, yurra kunamanya Majanji Jesusanji. Ngayu balkal baja, yurra wawurr-wawurrmaka.

⁵ Manun-manunmaka bamanka, kari kuli-kaday jananka, Maja Jesus nyiku baja kadanyamunku. ⁶ Kari junjuy-junjuynku milka-bujarmaka. Kari, yurra Godunji balkawaka. Nyungunduku babajika junjuy-junjuynku. Yurra nyungundu babajika, yurra yalarrku nyungun thankim-bunga. ⁷ Kaki yurra yalaku Godundu praymal, nyulu yurranga wawu janka-bungal, yurra milka-marrimalkuda. Ngana bama bajaku. Yinyaynka ngana kari understandmaniji wanjarrku Godungku ngananin ngulkurrduku kujinka. Nyulu ngananin ngulkurrduku kujil, ngana kari wawu-dudajinka baja, ngananin muruku kujinka Jesus Christanka.

⁸ Ngayku jawun-karra, yurra nyaka, ngayu yalarrku yanyu kuku balkal yurranda. Yurra yalaku milkabu wukurrika. Kaki bama ngulkurrrku bundanday Godundumunji junkurriji, yurra yinyarrinku buyay-mana. Kaki jana kuku manubajabuku balkal, yinya kuku milkabu wukurrika. Kaki jana junkayku bundari, yinya milkabu wukurrika. Kaki jana wawurr-wawurrduku bama yindu-yindu

helpim-bungal, yinya milkabu wukurrika. Junjuy-junjuy ngulkurrku milkanga kuji, kari buyun-buyun kuji. ⁹ Ngadiku ngayu kukuku ngulkurrku binal-bungan yurrarin. Yurra yinya kuku wukurrikada. Yurra nganya nyajin junkayku bundanya Godunku. Yurra nganya wukurrika. Yinyamun Godungku yurranga wawu milka-marri-bungal, yurra kari wawu-dudajinka baja.

Ngayu yurrangan thankim-bunganka, yurra nganya helpim-bunganya.

¹⁰ Ngayu wawurr-wawurrku bundanday, ngayu Majanji Jesus Christanji kunamanya. Yalarrku ngayu wawurr-wawurrku bunday, yurra nganya milkabu wukurrinya baja, nganya helpim-bunganka baja. Ngayu binal yurra ngaykunku kari milka-wulan, yamba ngayu kala-kalbay yurrandamun bundandanya, yurra can't junjuy-junjuy ngaykundu yungan, nganya helpim-bunganka. ¹¹ Ngayu yinya kari balkan ngayu mayi-karimanya, or money-karimanya. Kari. Yinya yalada. Ngayu binalmanda ngayu wawu-daranda ngayku mayi buban, money buban. ¹² Kaki ngayku yamba-yamba and mayi jirray, ngayu wawurr-wawurrmal. Kaki ngayku yamba-yamba and mayi yamba-kari, ngayu yalarrku wawurr-wawurrmal. Kaki ngayu dakwuynji bundanday or yanjimal, yalada, ngayu still wawurr-wawurrmal. Ngayu binalman wawurr-wawurrmanka. ¹³ Jesus

Christandamundu junkurrdu nganya junkurrji-bungal, nyungun wukurrinka troubleji or trouble kari, mayiji or mayi kari.

¹⁴ Yurra manun-manunman ngaykunku, yurra nganya helpim-bunganya ngaykuwunmun troublemun. ¹⁵ Yurra bama Christian-warra townbu Philippi, yurra binal yurraku nganya helpim-bungan ngadiku. Jakalbaku ngayu bubu Macedonia bawan, Godumu kuku ngulkurr yiringkurru yirrkanka, yurraku ngaykundu money yungan. Kanbalda churchmundu yalarrku yunganyaku, yamba jana kari yungan. Yurraku yungan, nganya helpim-bunganka. ¹⁶ Ngayu townbu Thessalonica bundandan, yurra money yungan baja, yungan baja, nganya helpim-bunganka. ¹⁷ Ngayu kari money-bakaku bunday. Kari. Ngayu wawu Godungku yurrangan ngulkurrduku kujinka, yurra nganya helpim-bunganya. ¹⁸ Yurra nyungun Ephroditus ngaykundu yungan moneyji yurrandamun. Nyulu ngayku dajinda; ngayku money jirraymaynda. Godungku nyajin yurra ngayku money dajinya. Yinyaynka nyulu wawurrwawurrman. Yinya yala yurra present dajin Godundu. ¹⁹ Junjuy-junjuy wubulku Godumukuda, money, yamba-yamba, wubulku. Yurra Jesus Christamu bamamanya, yurra yalarrku Godumu. Yinyaynka nyulu yurranda junjuy-junjuy yalbay dajil, yurrangan ngulkurrduku kujinka. ²⁰ Ngana ngananga Nganjan God buyaymana wuljaljiku. Yinya manubajakuda.

Ngayu greetings yungal.

²¹ Ngayu greetings yungal Jesus Christandamunbu bamanda wubulbuku. Yurrawundu jawun-karrangka yaluymun yalarrku yurranga greetings yungal. ²² Godumu bama majandamunbu kingandamunbu bayanba bundanday, jana yinyarrinyangka yalarrku yurranga greetings yungal.

²³ Ngayu wawu Majangka Jesus Christangka yurranin ngulkurrduku kujinka wuljaljiku. Yalakubada.

**Godumu Kuku
Portions of the Holy Bible in the Kuku-Yalanji
language of Australia**

copyright © 1984 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kuku Yalanji (Kuku-Yalanji)

Contributor: WBTA, World Home Bible League

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

0dd90a3d-db09-5191-8e31-5c2a9e61dc93